

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 126/10

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Zastępca Przewodniczącego Komisji:	dr inż. pil. Maciej Lasek
Członek Komisji:	dr inż. pil. Dariusz Frątczak
Członek Komisji:	mgr inż. Bogdan Fydrych
Członek Komisji:	mgr inż. Jacek Jaworski
Członek Komisji:	mgr inż. pil. Jerzy Kędziński
Członek Komisji:	mgr inż. Piotr Lipiec
Członek Komisji:	dr n med. Jacek Rożyński
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 12 października 2011 r., przedstawionych Państwową Komisję Badania Wypadków Lotniczych, wyników przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego, polegającego na wykonaniu startu przez załogę samolotu Embraer 170 o znakach rozpoznawczych: SP-LDC z zajętej drogi startowej, które wydarzyło się w dniu 22 lutego 2010 r. na lotnisku Kraków-Balice (EPKK), **działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.)**, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała badanie za zakończone i ustaliła, iż:

Przyczynami poważnego incydentu były:

1. Nie zgłoszenie przez ekipę geodetów zajęcia drogi startowej.
2. Błędna interpretacja przez kontrolera TWR otrzymanej informacji „pas wolny”.
3. Wydanie przez kontrolera TWR zezwolenia na start samolotu bez upewnienia się o pozycji ekipy geodetów przy braku pełnej widzialności drogi startowej.

Okoliczności sprzyjające:

1. Użycie przez Dyżurnego Portu zwrotu „pas wolny” zamiast „zwolniłem/ opuściłem DS”.
2. Duże natężenie korespondencji radiowej spowodowane przebywaniem w tym dniu na lotnisku kilku ekip budowlanych i geodezyjnych wykonujących swoje prace oraz prowadzenia intensywnych działań w celu odśnieżania DS.
3. Duże obciążenie pracą kontrolera TWR w czasie zdarzenia.

Zalecenia profilaktyczne:

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej:

1. Przekazać Raport Końcowy i materiały dotyczące zdarzenia lotniczego do Terenowego Zespołu Kontroli Lotniska w Krakowie w celu zapoznania personelu TWR EPKK w kontekście wykorzystania asystenta kontrolera do korespondencji z uczestnikami ruchu na polach ruchu naziemnego i manewrowym lotniska.
2. Przekazać materiały dotyczące zdarzenia lotniczego do Ośrodka Szkolenia Lotniczego PAŻP.

3. Przekazać raport końcowy i zebrane materiały do biura AR w celu rozpatrzenia wprowadzenia zapisów do INOP ograniczających wydawanie zezwoleń na zajmowanie pól ruchu naziemnego i manewrowego (np. z powodu prowadzonych prac) w warunkach ograniczonej widoczności.

Zarządzający Portem Lotniczym

4. Ograniczyć przez personel wszystkich służb mających uprawnienia do poruszania się po polu wzlotów lotniska używania w korespondencji radiowej zwrotu „pas wolny” do sytuacji gdy wynika to z uzgodnionego działania i jest pewne, że będzie to właściwie zinterpretowane. W pozostałych przypadkach używać zwrotów „zwołnięm /opuściłem drogę startową”.
5. Zapoznać personel wszystkich służb mających uprawnienia do poruszania się po polu manewrowym i ruchu naziemnego lotniska z okolicznościami zdarzenia ze szczególnym uwzględnieniem zasad podziału odpowiedzialności oraz znaczenia prawidłowego i precyzyjnego stosowania korespondencji radiowej.

Ponadto, w trakcie prowadzonych prac budowlanych na lotnisku zarządzający powinien podjąć działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa na płaszczyznach pola manewrowego i ruchu naziemnego lotniska po przez:

6. Informowanie wykonawców prac na terenie lotniska o obowiązujących przepisach bezpieczeństwa i ograniczeniach z tym związanych już na etapie Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.
7. Przeprowadzanie szkoleń i instruktaży z każdym wykonawcą prac, przed ich rozpoczęciem.
8. Bieżące koordynowanie prac z operacjami lotniczymi, oraz publikowanie informacji NOTAM o ewentualnych ograniczeniach.
9. Precyzyjne wyznaczanie i oznakowanie terenu robót z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
10. Uczestniczenie Safety Oficera Portu Lotniczego w cotygodniowych odprawach z wykonawcami prac.
11. Wyznaczenie osób pełniących ciągły nadzór nad pracami i monitorujących prowadzoną korespondencję radiową.

Podpisy Komisji

Z-ca Przewodniczącego Komisji: Maciej Lasek

Podpis nieczytelny

Członek Komisji: Dariusz Frątczak

Podpis nieczytelny

Członek Komisji: Bogdan Fydrych

Podpis nieczytelny

Członek Komisji: Jacek Jaworski

Podpis nieczytelny

Członek Komisji: Jerzy Kędziński

Podpis nieczytelny

Członek Komisji: Piotr Lipiec

Podpis nieczytelny

Członek Komisji: Jacek Rożyński

Podpis nieczytelny

Członek Komisji: Stanisław Żurkowski

Podpis nieczytelny